

РЕЦЕНЗИЯ

от проф. д-р **Кристиян Стоянов Хаджиев**, ръководител на департамент „Администрация и управление“, Нов Български Университет - София, професионално направление 3.7. Администрация и управление, научна специалност „Социално управление“

Относно: конкурс за **доцент** по научна специалност „Организация и управление извън сферата на материалното производство (публични политики, икономика на благосъстоянието)“ от професионално направление 3.7 Администрация и управление, в научна област 3. Социални, стопански и правни науки, обявен в ДВ брой 69/16.08.2024 г., с кандидат **гл. ас. д-р Ралица Стефанова Велева**.

Рецензията е изготвена съобразно Закона за развитие на академичния състав на Република България, Правилника за прилагането на този закон и Наредбата за развитието на академичния в УНСС.

1. Информация за конкурса

Конкурсът е обявен от катедра „Публична администрация“ във факултет „Управление и администрация“ на УНСС, съгласно Решение на АС № 4/26.06.2024 г. Участвам в състава на научното жури по конкурса, съгласно Заповед № 2951/15.10.2024 г. на Зам-ректора по НИД на УНСС.

2. Кратка информация за кандидатите в конкурса

В конкурса участва един кандидат – **гл. ас. д-р Ралица Стефанова Велева**, преподавател в катедра „Публична администрация“ в УНСС.

3. Изпълнение на изискванията за заемане на академичната длъжност

3.1. Изпълнение на количествените изисквания

По отношение на минималните национални изисквания на Закона за развитие на академичния състав в Република България (чл. 2б) и Правилника за приложението му (чл. 1а, ал. 1) за заемане на длъжността „доцент“ кандидатът **гл. ас. д-р Ралица Стефанова Велева отговаря напълно** – защитила е **дисертационен труд** за присъждане на **образователна и научна степен „доктор“** (08.07.2015 година); има издадена **монография** със съдържание различно от тематиката на дисертационния труд (2024 година); **публикувана монография**, която не е представена като основен хабилизационен труд (2023 година); представила е списък с публикации (на български и английски език), които не повтарят представените за придобиване на ОНС „доктор“ и за заемане на академична длъжност „главен асистент“; **една от** публикациите ѝ е в научно издание, реферирано и индексирано в световни бази данни с научна информация (WoS); **11 статии и доклади**, които са публикувани в **нереферирани списания с научно рецензиране** или в редактирани колективни токове; **три публикувани глави** в

колективна монография; **четири от публикациите** ѝ са цитирани в научни издания, реферирани и индексирани в световноизвестни бази данни с научна информация (WoS); **шест** от публикациите ѝ са цитирани в монографии и колективни томове с научно рецензиране на други изследователи; **14 цитирания** в нереферирани списания с научно рецензиране. **Общият брой точки** (от групи: А+Б+В+Г+Д+Е=**635 т.**) на кандидата надхвърля минималните националните изисквания (400 т.).

Кандидатът гл. ас. д-р Ралица Стефанова Велева преизпълнява количествено и допълнителните изисквания за заемане на длъжността „доцент” в УНСС, съгласно ЗРАСРБ (чл.2б, ал.5) и Правилника за приложението му (чл.1а, ал.2-3). Тя отчита **999,5** т. (Обща сума от групи: Ж+З+И+К), което надвишава четири пъти необходимия минимум (320 т.) за заемане на академичната длъжност „доцент” в УНСС.

По различните групи показатели кандидатът е представил доказателства, чрез които могат да се потвърдят следните точки:

Група от показатели		Минимални изисквания	Изпълнение
А	Показател 1	50	50
Б	Показател 2	-	-
В	Показател 3	100	100
Г	Сума от показателите от 4 до 10	200	295
Д	Сума от показателите от 11 до 13	50	190
Е	Сума от показателите от 14 до 21	-	-
Ж	Сума от показателите от 22 до края (задължителни за УНСС)	160	257,5
З		20	35
И		40	210
К		100	497
Общо:	Сума от показателите от А до К	400+320=720	635+999,5=1634,5

Извод: Представената от гл. ас. д-р Ралица Стефанова Велева *справка за съответствие на минималните национални изисквания и изискванията на УНСС* показва, че е надвишен с почти 60% общия задължителен обем точки за заемане на длъжността „доцент” в УНСС, като същевременно се изпълняват всички специфични изисквания по отделните раздели. Значително е преизпълнението и по задължителните за УНСС раздели (Ж-К с над 300%).

3.2. Изпълнение на качествените изисквания

Кандидатът по конкурса гл. ас. д-р Ралица Стефанова Велева *изпълнява и качествените изисквания за заемане на академичната длъжност „доцент” в УНСС*. Представя основен хабилитационен труд – монография – „**Проактивни публични политики за намаляване на бедността**“, ISBN 978-619-232-800, издание на ИК-УНСС, 2024, обсъдена и приета на съвет на катедра „Публична администрация“ (протокол №144/05.02.2024) на УНСС, в обем от 216 стр. и рецензенти – доц. д-р Евгения Пенкова и доц. д-р Александър Вълков.

В конкурса за „доцент“ кандидатът участва и с публикувана *монография* „Глобални и локални социални рискове“ (автор е на Трета част: „Рискове от бедност и маргинализация“, стр. 145-262), издание на ИК-УНСС, 2023, ISBN 978-619-232-786-6“, която не е представена като основен хабилитационен труд и с 3 глави в *колективна монография*.

Гл. ас. д-р Ралица Стефанова Велева е утвърден лектор, опитен изследовател с обществено признание в практиката, който активно работи и има принос за утвърждаване на доброто име на УНСС, за развитие на добрите управленски практики и академични традиции в университета. Аргументи в тази посока са: разработените от кандидата нови учебни програми по авангардни направления в публичния мениджмънт, като „Икономика на благосъстоянието“, „Публична власт и политики“, „Мениджмънт на публичните разходи“ за ОКС „бакалавър“, както и курсове за ОКС „магистър“- „Административна и финансова децентрализация“, „Държавни разходни програми“ и „Социални инвестиции“; участието ѝ като съавтор в университетски учебник „Мениджмънт на публичните разходи“, издание на ИК-УНСС, 2024, (ISBN 978-619-232-758-3, с. 9-104), главен редактор на списание Journal of Management Sciences and Applications (JOMSA) и член на Центъра за стопанско-исторически изследвания, както и участието ѝ като експерт в национални проекти.

Тази оценка се подкрепя и от положителното становище на Съвета по хабилитация на УНСС. На свое заседание от 15.05.2024 г. след обсъждане изпълнението на количествените и качествените изисквания Съветът е взел решение (Протокол № 8/15.05.2024 г.), че кандидатурата на *гл.ас.д-р Ралица Стефанова Велева* за участие в конкурс за заемане на академична длъжност „доцент“ по научна специалност „Организация и управление извън сферата на материалното производство (публични политики, икономика на благосъстоянието)“ от професионално направление 3.7 Администрация и управление, в научна област 3. Социални, стопански и правни науки в УНСС *съответства* на количествените и качествените изисквания, приети от АС.

4. Оценка на учебно-преподавателската дейност за всеки кандидат поотделно

Гл. ас. д-р Ралица Стефанова Велева е на основен трудов договор в катедра „Публична администрация“ към факултет „Управление и администрация“ от 2009 година. Преподавателският ѝ стаж към момента е над 15 години, от които 8 години като главен асистент. Според Картата за изпълнение на количествените изисквания, е провела пред бакалаври и магистри 699 часа лекции на български език и 4230 часа упражнения. Водените от гл. ас. д-р Ралица Стефанова Велева основни учебни дисциплини („Икономика на благосъстоянието“, „Публична власт и политики“, „Мениджмънт на публичните разходи“) са директно свързани с предмета на конкурса. За целите на обучението кандидатът е издал в съавторство учебник: Мениджмънт на публичните разходи, ИК-УНСС, 2024, ISBN 978-619-232-758-3, с. 9-104, който е и непосредствен резултат от натрупания експертен опит във финансовия сектор. Трябва да се подчертае и приноса на кандидата за развитието и осъвременяването на учебния процес чрез разработване на актуални за практиката учебни дисциплини.

Всичко това ми дава основание да обобщя, че гл. ас. д-р Ралица Стефанова Велева е натрупала преподавателски опит и нейната компетентност отговаря напълно на спецификата на обявения конкурс за доцент по научна специалност „Организация и управление извън сферата на материалното производство

(публични политики, икономика на благосъстоянието)”.

5. Кратка характеристика на представените научни трудове и публикации

За участие в конкурса за „доцент” гл. ас. д-р Ралица Стефанова Велева представя **един основен научен труд - монография**; 1 публикувана монография, която не е представена като основен хабилитационен труд; участие в три колективни монографии, 1 учебник в съавторство; публикувани **12 статии и доклада**, в една от които е съавтор. **Една от публикациите е в научни издания, реферирани и индексирани в световноизвестни бази данни с научна информация.** Представените научни разработки създават впечатление за задълбоченост на изследванията и компетентни познания на кандидата в две направления – **публични политики и икономика на благосъстоянието.**

В научните публикации на гл. ас. д-р Ралица Стефанова Велева се съдържат следните значими за науката и практиката идеи и резултати:

- Разработена **иновативна авторска методика** за изследване на влиянието на проактивните публични политики върху повишаване на благосъстоянието, публикувана в хабилитационния труд (2024).
- Аргументира и въвежда терминът „**здравна бедност**“ в българската научна литература. (2022, В: **Здравната бедност като предмет на публичните политики** /Health Poverty As A Subject Of Public Policies).

Представеният от кандидата гл. ас. д-р Ралица Стефанова Велева хабилитационен труд по конкурса е на тема „**Проактивни публични политики за намаляване на бедността**“, ИК-УНСС, 2024, ISBN 978-619-232-800-9. В монографията изследователският фокус е върху механизма на въздействие на публичните политики в контекста на факторната детерминираност на бедността. На базата на обхватни и дълбочинни анализи се идентифицира двустранната връзка „проактивни политики (средство) – намаляване на бедността (резултат). Тези два центъра (акцентни цялости) взаимно се предопределят. Нарастването на бедността поражда необходимостта от формирането на проактивни политики, чието прилагане намалява интензитета на констатираната бедност. Движещи сили на връзките по управление на бедността са интегрираният потенциал на държавата, бизнесът и гражданските организации.

Целта на изследването е да се представят и интерпретират необходимите „реквизити“ за разработването и прилагането на комплексна проактивна политика за намаляване на бедността на основа акумулираните постижения в тази насока на държавите от ЕС.

Методологията на изследването се основава на съчетаването на **системния подход с позитивния и нормативния анализ**. Теоретичните възгледи за „проактивни публични политики“ и концептуалната съгласуваност между неравенство и бедност се базират на анализ на литературни източници и изследване на документи (desk analysis). **Във втора и трета глава** е използван **сравнително-съпоставителен емпиричен подход** в комбинация с анализ и синтез на съществуващи добри практики. В монографията се съдържа актуален емпиричен материал, който се отличава със структурирано представяне на аргументи и инструменти за формиране и въздействие на

публичните политики. Доказателствата са подкрепени от корелационен анализ, чрез който се оценяват силата и посоката на зависимост на бедността и влияещите ѝ дългосрочни интервенции.

Изследването е организирано в три глави. **В първата** се аргументира необходимостта и възможностите за ефективно публично управление чрез прилагане на проактивни публични политики. **Във втора глава** се представят същностните характеристики на бедността през призмата на международните анализи и на тази база се предлага пълноценна индикаторна рамка, която илюстрира състоянието и проблемите на бедността в държавите от ЕС (основен обект на изследването, с детайлен фокус върху България и Румъния, които са в неблагоприятна позиция в публичното управление на бедността). **В трета глава** бедността се анализира като многомерно явление, което въздейства върху избора на социално-икономически алтернативи. Предлагат се инструменти за нейното възможно намаляване в контекста на осъществими политически интервенции. В монографията, автора моделира и обобщава многообразната палитра на връзката на бедността с главни проактивни фактори и очаквани резултати.

Изводът, който се налага е, че в структурно и логическо отношение, изследването е **концептуализирано в матрица** (изведен е технологичен алгоритъм и базов модел), който идентифицира конкретни стъпки в процеса на разработване и прилагане на проактивни публични политики за намаляване на бедността. Монографията представлява много сериозно научно изследване, което е с добавена стойност за теорията и социалната практика.

Получените резултати от изследователската дейност на гл. ас. д-р Ралица Велева са полезни както за практиката, така и за обучението на студентите по предмета на конкурса. Нейните публикации са цитирани в разработките на други автори, което е индикатор, че предложените тези и изследователски резултати се възприемат положително в научните среди.

6. Синтезирана оценка на основните научни и научно-приложни приноси на кандидатите

Основните резултати от научните и научно-приложните изследвания на гл. ас. д-р Ралица Стефанова Велева, могат да се приемат като приноси за развитието на теоретичното знание и обогатяването на практиката в областта на публичното управление. **Научните приноси**, обобщено са:

- **Композирани факторни детерминанти на бедността** като резултат от проактивни публични политики, които генерират добавена стойност към общественото благосъстояние: участие на гражданското общество във вземането на решения, основано на гласност и отчетност; поддържане на политическа стабилност и отсъствие на насилие и тероризъм; постигане на високо качество на регулирането; ефективна борба с корупцията; върховенство на закона и др.
- **Конструиран е подход на създаване, интегриране и прилагане на надеждни публични политики за намаляване на бедността**, с основни характеристики: (а) баланс между детерминизъм и потенциал на публичните политики; (б) аргументиран критериален избор между реактивна и проактивна политика; (в) неизбежност от оценка на условията за прилагане на проактивни политики; (г) основани на доказателства ефикасни и ефективни публични политики; (д) оценка на връзки и зависимости между бедността и други обществени феномени (БВП,

- Индекс на човешко развитие (ИЧР), Публични разходи, Ефективно публично управление и др.); (е) прилагане на методи за оценка на многомерна бедност („Алкайр-Фостър“) като основа за провеждане на проактивни интервенции за повишаване на благосъстоянието и др.
- Обобщен политико-икономически и социален механизъм за ограничаване на загубата на благосъстояние по системоформиращата верига: (а) „неравенство бедност“ (с база социално-икономически фактори от екосистемата), (б) „бедност–социално изключване“ и (в) „социално изключване – маргинализация“ (при условия на сепарация и липса на интеграция).
 - Прецизирани са дефиниции на понятия по изследвания предмет: държавен капацитет, публично управление с добавена стойност и здравна бедност с цел изграждането на социално-икономическа платформа за постигане на благосъстояние.

Напълно приемам и заявените от кандидата претенции за **научно-приложни приноси, основно** свързани с разработването и използването на многомерен подход към бедността, нов базов модел и методология за създаване и прилагане на проактивни политики за повишаване на благосъстоянието, инструментални решения за емпиричен анализ при многофакторното оценяване на бедността, в т.ч. и чрез корелационни инструменти и индикаторна рамка за мониторинг.

Приносите са формулирани коректно и синтезирано, и отразяват резултатите от научно-приложните изследвания на кандидата.

7. Основни критични бележки и препоръки към всеки кандидат поотделно

Към участника в конкурса имам следната препоръка: В бъдещите си изследвания да се опита да слезе на по-ниско (**приложно**) ниво, тъй като българската социална практика (публичното управление) има потребност от: указания, методики, схеми, алгоритми за практическо приложение на новостите в теорията и методологията на всички области на социалното управление.

Нямам критични бележки по същество.

8. Заключение

Кандидатът по конкурса гл. ас. д-р Ралица Стефанова Велева отговаря на изискванията за заемането на академичната длъжност „доцент“, съгласно ЗРАСРБ, правилника за неговото приложение, както и изискванията на УНСС, определени в Правилника за организацията и провеждането на конкурси за придобиване на научна степен и за заемане на академични длъжности в университета.

Предлагам гл.ас. д-р Ралица Стефанова Велева да бъде избрана за заемане на академичната длъжност „доцент“ по научна специалност „Организация и управление извън сферата на материалното производство (публични политики, икономика на благосъстоянието)“ от професионално направление 3.7 Администрация и управление, в научна област 3. Социални, стопански и правни науки в УНСС.

София, 15.11.2024 г.

проф. д-р Кристиян Стоянов Хаджиев

Подпис:.....

REVIEW

By **Professor Dr. Christian Stoyanov Hadjiev**, head of the "Administration and Management" department, New Bulgarian University - Sofia, professional direction 3.7. Administration and management, scientific specialty "Social Management"

Regarding: competition for the academic position of “**Associate Professor**”, professional field “Organization and management outside the sphere of material production (public policies, welfare economics)” from professional direction 3.7 Administration and management, in scientific field 3. Social, economic and legal sciences at UNWE, announced in the State Gazette number 69/16.08.2024, with candidate **Chief Assistant Dr. Ralitsa Stefanova Veleva**

The review was prepared according to the Law on the Development of Academic Staff of the Republic of Bulgaria, the Regulations for the Implementation of this Law, and the Ordinance on the Development of Academic Staff at UNWE.

1. Information about the competition

The competition was announced by the "Public Administration" department in the Faculty of "Management and Administration" of UNWE, according to Decision of the AC No. 4/26.06.2024. I participate in the composition of the scientific jury for the competition, according to Order No. 2951/15.10.2024 of the Vice-Rector for Research and Development of the UNWE.

2. Brief information on the candidates in the competition

One candidate took part in the competition, **Chief Assistant Dr. Ralitsa Stefanova Veleva**, lecturer in the "Public Administration" department at UNSS.

3. Fulfillment of the requirements for holding the academic position

3.1. Fulfillment of quantitative requirements

Regarding the minimum national requirements of the Law on the Development of Academic Staff in the Republic of Bulgaria (Art. 2b) and the Rules for its Application (Art. 1a, Para. 1) for holding the position of "associate professor", the candidate **Chief Assistant Dr. Ralitsa Stefanova Veleva** is **fully responsible** – defended a **dissertation** for the award of the **educational and scientific degree "doctor"** (07.08.2015); has published a **monograph** with content other than the subject of the dissertation work (year 2024); published **monograph** that is not presented as the main habilitation work (year 2023); presented a **list of publications** (in Bulgarian and English) that do not repeat those submitted for the acquisition of the Doctorate of the National Academy of Sciences and for the occupation of the academic position of "principal assistant"; **one** of her publications is in a scientific publication, refereed and indexed in world databases of scientific information (WoS); **11 articles and reports** that have been published in nonrefereed peer-reviewed journals or edited collective volumes; **three**

published chapters in a collective monograph; **four of her publications** have been cited in scientific journals, referenced and indexed in world-renowned databases of scientific information (**WoS**); six of her publications have been cited in peer-reviewed monographs and collective volumes by other researchers; **14 citations** in non-refereed peer-reviewed journals. The total number of points (from groups: A+B+B+Д+Д+E=**635 points**) of the candidate exceeds the minimum national requirements (400 points).

The candidate Chief Assistant Dr. Ralitsa Stefanova Veleva quantitatively fulfills the additional requirements for occupying the position of "associate professor" at UNWE, according to the Law on the Development of the Academic Staff of the Republic of Bulgaria (art. 2b, para. 5) and the Regulations for its application (art. 1a, paras. 2-3). It counts **999.5 points**. (Total sum of groups: Ж+З+И+К), which exceeds four times the required minimum (320 points) for occupying the academic position "associate professor" at UNWE. According to the different groups of indicators, the applicant has presented evidence through which the following points can be confirmed.

A group of indicators		Minimum requirements	Execution
A	Indicator 1	50	50
Б	Indicator 2	-	-
B	Indicator 3	100	100
Г	Sum of indicators from 4 to 10	200	295
Д	Sum of indicators from 11 to 13	50	190
E	Sum of indicators from 14 to 21	-	-
Ж	Sum of indicators from 22 to the end (mandatory for UNWE)	160	257,5
З		20	35
И		40	210
К		100	497
Total:	Sum of indicators from A to K	400+320=720	635+999,5=1634,5

Conclusion: The presented by Chief Assistant Dr. Ralitsa Stefanova Veleva a great *report on compliance with the minimum national requirements and the requirements of the UNWE* shows that the total mandatory amount of points for holding the position of "associate professor" in the UNWE is exceeded by almost 60%, while at the same time all the specific requirements for the individual sections are fulfilled. The overimplementation is also significant in the mandatory for the UNWE sections (Ж-K by over 300%).

3.2. Fulfillment of Quality Requirements

The candidate for the competition Chief Assistant Dr. Ralitsa Stefanova Veleva *also fulfills the quality requirements for the academic position of "Associate Professor" at UNWE*. Presents the main habilitation work - monograph - "**Proactive public policies to reduce poverty**", ISBN 978-619-232-800, edition of IC-UNSS, 2024, discussed and accepted by the council of the "Public Administration" department (protocol #144/ 05.02.2024) of the UNWE, in a volume of 216 pages. and reviewers - Assoc. Prof. Dr. Evgenia Penkova and Assoc. Prof. Dr. Alexander Valkov.

In the competition for "associate professor", the candidate also participated with a *published monograph "Global and local social risks"* (author of Part Three: "Risks of Poverty and Marginalization", pp. 145-262), edition of IC-UNWE, 2023, ISBN 978-619-232-786-6", which is not presented as the main habilitation thesis and with 3 chapters in a *collective monograph*.

Chief Assistant Dr. Ralitsa Stefanova Veleva is an established lecturer, an experienced researcher with public recognition in practice, who actively works and contributes to strengthening the good name of UNWE, to the development of good management practices and academic traditions at the university. Arguments in this direction are: the new curricula developed by the candidate in cutting-edge areas in public management, such as "Welfare Economics", "Public Power and Policies", "Public Expenditure Management" for the Bachelor's Degree, as well as courses in Master Degree - "Administrative and financial decentralization", "State spending programs", and "Social investments"; her participation as a co-author in the university textbook "Public Expenditure Management", edition of IK-UNWE, 2024, (ISBN 978-619-232-758-3, p. 9-104), editor-in-chief of the Journal of Management Sciences and Applications (JOMSA), and a member of the Center for Economic Historical Studies, as well as her participation as an expert in national projects.

This assessment is also supported by the positive opinion of the Habilitation Council of UNWE. At its meeting on 15.05.2024, after discussing the implementation of the quantitative and qualitative requirements. The Council has decided (Minutes No. 8/15.05.2024) that the candidacy of Dr. Ralitsa Stefanova Veleva to participate in a competition for the academic position of "associate professor" in the scientific specialty "Organization and management outside the sphere of material production (public policies, welfare economics)" from a professional direction 3.7 Administration and management, in the scientific field 3. The social, economic, and legal sciences at UNWE correspond to the quantitative and qualitative requirements adopted by the AC.

4. Evaluation of the educational and teaching activity

Chief Assistant Dr. Ralitsa Stefanova Veleva has been on a basic employment contract in the "Public Administration" Department at the "Management and Administration" Faculty since 2009. Her teaching experience is currently over 15 years, of which 8 years as a chief assistant. According to the map for the fulfillment of the quantitative requirements, she conducted 699 hours of lectures in Bulgarian and 4230 hours of exercises for bachelors and masters. Those led by the main academic disciplines of the Chief Assistant Dr. Ralitsa Stefanova Veleva ("Economics of Welfare", "Public Power and Policies", and "Public Expenditure Management") are directly related to the subject of the competition. For training purposes, the candidate co-authored a textbook. Management of Public Expenditures, IK-UNWE, 2024, ISBN 978-619-232-758-3, pp. 9-104, which is also a direct result of the accumulated expertise in the financial sector. The candidate's contribution to the development and modernization of the educational process through the development of practical academic disciplines should also be emphasized.

All this gives me reason to summarize that Chief Associate Dr. Ralitsa Stefanova Veleva has gained teaching experience and her competence fully meets the specifics of the announced competition for associate professor in the scientific specialty "Organization and management outside the sphere of material production (public policies, welfare economics)".

5. Brief description of the submitted scientific works/publications

For participation in the competition for "Associate Professor" Chief Associate Dr. Ralitsa Stefanova Veleva presents *a major scientific work – a monograph*; 1 published monograph that is not presented as the main habilitation work; participation with 3 chapters in collective monograph, 1 co-authored textbook; published **12 articles and reports**, in one of which he is a coauthor. *One of the publications is in scientific publications, referenced and indexed in world-renowned databases of scientific information*. The scientific developments presented create an impression of depth of research and competent knowledge of the candidate in two directions, public policies, and welfare economics.

In the scientific publications of Chief Associate Dr. Ralitsa Stefanova Veleva, the following ideas and results significant for science and practice are contained:

- Developed an *innovative author's methodology* for researching the impact of proactive public policies on increasing well-being, published in the habilitation work (2024).
- Argues and introduces the term "**health poverty**" in the Bulgarian scientific literature. (2022, In: *Health Poverty As A Subject Of Public Policies*).

The presented by the candidate Chief Associate Dr. Ralitsa Stefanova Veleva habilitation thesis under the competition is on "*Proactive public policies to reduce poverty*", IC-UNSS, 2024, ISBN 978-619-232-800-9. In the monograph, the research focus is on the mechanism of impact of public policies in the context of the factor determination of poverty. On the basis of extensive and in-depth analyses, the two-way relationship "proactive policies (means) - poverty reduction (result)" is identified. These two centers (accidental wholes) mutually predetermine each other. The growth of poverty gives rise to the need for the formation of proactive policies, the implementation of which reduces the intensity of the observed poverty. The driving forces of the linkages between poverty management are the integrated potential of state, business, and civic organizations.

The purpose of the research is to present and interpret the necessary "requisites" for the development and implementation of a complex proactive policy for poverty reduction based on the accumulated achievements in this direction of the EU countries.

The research methodology is based on the combination of the *systemic approach with positive and normative analysis*. The theoretical views on "proactive public policies" and the conceptual coherence between inequality and poverty are based on an analysis of literary sources and a desk analysis. *In the second and third chapters, a comparative-comparative empirical approach* is used in combination with the analysis and synthesis of existing good practices. The monograph contains up-to-date empirical material, distinguished by a structured presentation of arguments and tools for the formation and impact of public policies. The evidence is supported by correlational analysis, which evaluates the strength and direction of dependence on poverty and its influence on long-term interventions.

The study is organized into three chapters. *In the first*, the need and possibilities for effective public management through the implementation of proactive public policies are argued. *In the second chapter*, the essential characteristics of poverty are presented through the prism of international analyses, and on this basis, a full-fledged indicator framework is proposed that illustrates the state and problems of poverty in the EU countries (the main object of the study, with a detailed focus on Bulgaria and Romania, which are at a disadvantage in the public management of poverty). In the third chapter, poverty is analyzed as a

multidimensional phenomenon that affects the choice of socioeconomic alternatives. Tools are proposed for its possible reduction in the context of feasible policy interventions. In the monograph, the author models and summarizes the diverse palette of the relationship of poverty with the major proactive factors and expected outcomes.

The conclusion that emerges is that structurally and logically, the research is *conceptualized in a matrix* (a technological algorithm and a basic model are derived) that identify specific steps in the process of developing and implementing proactive public policies to reduce poverty. The monograph represents a very serious scientific study, which has added value for theory and social practice.

The results obtained from the research activity of Chief Assistant Dr. Ralitsa Veleva are useful both for the practice and for the training of the students on the subject of the competition. Her publications are cited in the works of other authors, which is an indicator that the proposed theses and research results are perceived positively in scientific circles.

6. Synthesized evaluation of the essential scientific and scientific-applied contributions of candidates

The main results of the scientific and scientific applied studies of Chief Assistant Dr. Ralitsa Stefanova Veleva can be accepted as contributions to the development of theoretical knowledge and the enrichment of practice in the field of public administration. In summary, *the scientific contributions* are as follows.

- *Compound factor determinants of poverty* as a result of proactive public policies that generate added value to public welfare: participation of civil society in decision making based on transparency and accountability; maintenance of political stability and absence of violence and terrorism; achieving high quality of regulation; effective fight against corruption; rule of law, etc.
- *An approach of creation, integration and implementation of reliable public policies for poverty reduction is constructed*, with main characteristics: (a) balance between determinism and potential of public policies; (b) reasoned criteria choice between reactive and proactive policy; (c) inevitability of assessing the conditions for implementing proactive policies; (d) evidence-based efficient and effective public policies; (e) assessment of relationships and dependencies between poverty and other social phenomena (GDP, Human Development Index (HDI), Public Expenditures, Effective Public Management, etc.); (f) application of multidimensional poverty assessment methods ("Alkire-Foster ") as a basis for conducting proactive interventions to increase well-being, etc.
- Generalized political, economic and social mechanisms to limit loss of well-being along the chain of system formation: (a) "poverty inequality" (based on socioeconomic factors of the ecosystem), (b) "poverty-social exclusion", and (c) "social exclusion – marginalization" (under conditions of separation and lack of integration).
- Definitions of concepts related to the research subject: state capacity, public management with added value, and health poverty have been specified in order to build a socio-economic platform for achieving welfare.

I also fully accept the candidate's claims for *scientific and applied contributions*, *mainly* related to the development and use of a multidimensional approach to poverty, a new basic model and methodology for creating and implementing proactive policies to increase welfare, instrumental solutions for empirical analysis in multifactorial assessment of poverty,

including and through correlation tools and an indicator framework for monitoring. The contributions are formulated correctly and synthesized and reflect the results of the candidate's scientific and applied research.

7. Main critical remarks and recommendations to each candidate individually

I have the following recommendation for the participant in the competition: In his future research, he should try to go down to a lower (applied) level, since Bulgarian social practice (public administration) needs: guidelines, methodologies, schemes, algorithms for practical application of the novelties in the theory and methodology of all areas of social management.

I have no substantive criticisms.

8. Conclusions

The candidate for the competition Chief Assistant Dr. Ralitsa Stefanova Veleva meets the requirements for holding the academic position of "Associate Professor", according to the Law on the Development of the Academic Staff of the Republic of Bulgaria, the regulations for its application, as well as the requirements of the UNWE, defined in the Regulations for the organization and holding of competitions for the acquisition of a scientific degree and for holding academic positions at the university.

I offer the Chief Assistant Dr. Ralitsa Stefanova Veleva to be elected to the academic position of "Associate Professor" in the scientific specialty "Organization and management outside the sphere of material production (public policies, welfare economics)" from professional direction 3.7 Administration and management, in scientific field 3 Social, economic and legal sciences at UNWE.

Sofia, 15.11.2024.

Prof. Dr. Christian Stoyanov Hadjiev

.....